

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 450/2024
09.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Драгана Воларевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 115/21 од 25.08.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1-990/23 од 27.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 09.04.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Воларевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 115/21 од 25.08.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1-990/23 од 27.12.2023. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу поднети захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **одбацује**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 115/21 од 25.08.2023. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и осуђен је на казну затвора у трајању од 2 године. Окривљеном је изречена мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности одговорног лица у субјектима привредног пословања у трајању од 4 године. Истом пресудом од окривљеног је одузета имовинска корист прибављена кривичним делом и обавезан је да сноси трошкове кривичног поступка, како је то ближе одређено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1-990/23 од 27.12.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције и браниоца окривљеног АА и пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 115/21 од 25.08.2023.

године је потврђена, док је жалба ББ изјављена против пресуде Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 115/21 од 25.08.2023. године одбачена као недозвољена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Драган Воларевић, због повреде закона из члана 439. тачка 2) и 3), члана 438. став 2. тачка 1) и члана 441. став 3. Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање или да побијане пресуде преиначи, тако да окривљеног ослободи од оптужбе за дело које му је стављено на терет, као и да сходно члану 488. Законика о кривичном поступку извршење правноснажне пресуде одложи.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те по оцени навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног наводи да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, а која повреда се по наводима браниоца огледа у чињеници да је окривљени оглашен кривим за кривично дело из члана 234. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, иако је измењен кривични законик и 01.03.2018. године на снагу је ступила одредба члана 227. Кривичног законика, која одредба је блажа и повољнија за окривљеног, из ког разлога је у конкретној ситуацији требало применити нов закон.

Врховни суд овакве наводе оцењује као неосноване.

Наиме, нижестепени судови су побијаним пресудама окривљеног АА огласили кривим за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, које је и тужилац оптужним актом окривљеном ставио на терет.

Одредбом члана 5. став 1. Кривичног законика (КЗ) прописано је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, а према одредби става 2. истог члана, ако је после извршења кривичног дела измењен закон једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца.

Радња извршења кривичног дела која се окривљеном ставља на терет предузета је 30.06.2016. године, када је на снази био Кривични законик („Службени гласник РС“, бр. 121/12) којим је у члану 234. став 1. Кривичног законика прописано да кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица чини оно одговорно лице које искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог овлашћења или невршењем своје дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу противправну имовинску корист или другом нанесе имовинску штету, док је у ставу 3. прописан квалификовани облик, ако вредност прибављене имовинске користи прелази износ од 1.500.000,00 динара учинилац ће се казнити затвором од 2 до 10 година.

Законом о изменама допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“, бр. 94/16) који се примењује од 01.03.2018. године, прописано је у ставу 1. да кривично

дело злоупотреба положаја одговорног лица чини одговорно лице које искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачем граница свог овлашћења или невршењем своје дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу противправну имовинску корист или другом нанесе имовинску штету, уколико тиме нису остварена обележја неког другог кривичног дела, док је у ставу 3. прописано, да ако вредност прибављене имовинске користи прелази износ од 1.500.000,00 динара учинилац ће се казнити затвором од 2 до 10 година.

С обзиром да је за кривично дело из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ као и за кривично дело из члана 227. став 3. у вези става 1. КЗ предвиђена казна затвора од 2 до 10 година, а имајући у виду да је време извршења кривичног дела 30.06.2016. године, то су нижестепени судови правилном применом закона окривљеног огласили кривим због кривичног дела из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, односно правилно су применили закон који је важио у време извршења кривичног дела, обзиром да касније измене закона нису блаже за учиниоца у складу са чланом 5. КЗ, па је Врховни суд супротне наводе браниоца којима указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП оценио као неосноване.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац наводи да је суд одлуку донео искључиво на основу писмене документације у списима предмета и на основу исказа сведока, без извођења других доказа предложених од стране одбране а ради правилног утврђивања чињеничног стања, при чему је суд погрешно ценио исказ сведока ББ, јер се из исказа сведока јасно утврђује да је исти био присутан приликом примопредаје куће и очигледно је знао за предметни правни посао, као и да је погрешно ценио одбрану окривљеног у погледу неисплаћене купопродајне цене, а којим свим наводима бранилац указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и повреду закона из члана 440. ЗКП.

Даље, бранилац указује да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека, међутим приликом образлагања означене повреде бранилац наводи да су нижестепени судови повредили одредбу члана 388. став 1. ЗКП на тај начин што иако је промењен састав већа, главни претрес није започео изнова нити су се странке изјашњавале о даљем току поступка у смислу наведеног члана чиме је учињена повреда поступка.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац наводи да је побијаним пресудама учињена и повреда закона из члана 441. став 3. ЗКП, која представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека, али приликом образлагања истакнуте повреде бранилац не конкретизује у чему се огледа повреда закона приликом одлуке о одузимању имовине проистекле из кривичног дела већ указује да је одлука о одузимању имовине проистекле из кривичног дела нејасна јер је неутврђено ко је оштећено лице и нејасна је одлука суда да је окривљени дужан да износ наведен у изреци уплати у буџет Републике Србије, којим наводима бранилац суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и повреду закона из члана 440. ЗКП.

Бранилац окривљеног, у поднетом захтеву за заштиту законитости нумерише и да повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, а који представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека, међутим приликом образлагања истакнуте повреде бранилац наводи да суд није имао у виду приликом одлучивања о висини изречене казне протек времена од извршења овог кривичног дела, старосну доб окривљеног и здравствено стање, као личне и породичне прилике окривљеног услед којих је сврха кажњавања могла бити постигнута и казном затвора у кућним условима

са или без електронског надзора, на који начин бранилац суштински указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Бранилац даље, у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је изрека првостепене пресуде неразумљива и противречна сама себи, да у истој нису наведени разлози о одлучним чињеницама, а дати разлози су противречни на који начин указује да је нижестепеним пресудама учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 388. ЗКП, члана 438. став 1. тачка 11), члана 438. став 2. тачка 2), члана 440. ЗКП и члана 441. став 1. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овим деловима оценио као недозвољен.

Бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да радње окривљеног немају битна обележја кривичног дела, на који начин указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, али како не наводи, односно не облаже у чему се наведена повреда састоји, то у овом делу захтев за заштиту законитости нема прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што подразумева не само опредељење о којој тачно повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, с обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Сходно напред изнетом Врховни суд је у смислу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) у вези члана 485. став 4. и 484. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**